

Пише: Вељко Ђурић Мишина
уторак, 24 мај 2011 14:55

Познаваоци политичких прилика последње две деценије у Црној Гори добро знају да Мило Ђукановић жели, у правом смислу, да буде господар – владар налик на књаза и краља Николу Петровића, коме су, иначе, служили верно његови (Милови) преци. Ђукановић, међутим, превиђа да је краљ желео уједињење српства. Додуше, од тога га је на албанској обали одвратио рођени унук Александар Карађорђевић, тадашњи србијански престолонаследник.

Има тврђења да се у преговорима око уједињења Србије и Црне Горе помињала и могућност да заједничка династија буде из Србије а поглавар уједињене Цркве црногорски митрополит.

Престолонаследник Александар Карађорђевић је 1. децембра 1918. извршио насилно укидање Краљевине Србије прогласивши јужнословенску српско-хрватско-словеначку државу. Нешто касније, на канонски начин, митрополит београдски Димитрије Павловић је изабран за првог патријарха уједињене Цркве.

Данас Србија и Црна Гора нису у државној заједници. Она танана веза – Српска православна црква – све је тања и тања и питање је када ће се прекинути. Знамо да ових дана то чини управо Ђукановић покрећући идеју о уједињењу свих православних верних у Црној Гори. При том је подразумевао једну невладину организацију звана Црногорска православна црква и делове Српске православне цркве који се од почетка прошле године именују као Православна црква у Црној Гори. Неки кажу да је нешто друго у питању – налог правих господара, оних који су замислили да Црну Гору, некадашњу српску Спарту, одбију од Србије а Србију од мора, да Србији отму Косово и Метохију а Војводину прогласе некаквом државом, и све то заврше одвођењем царске лавре Хиландар. За те послове потребни су само „извођачи“. На српску несрећу, има их довољно!

Хоће ли митрополит Амфилохије прихватити понуду Мила Ђукановића

Пише: Вељко Ђурић Мишина
уторак, 24 мај 2011 14:55

Није крив Мило Ђукановић што не зна основе Православне цркве, јер се то није учило у Кумровцу. Криви су они који су му се у одсудним политичким моментима налазили при руци и који су га навикли на суптилан речник и методологију црквене политике.

Прошлост црногорске политичке сцене и историја Српске православне цркве казује да је један од саветника, макар и неформалан, био митрополит црногорско-приморски Амфилохије Радовић. Уосталом, Ђукановић тврди да му је митрополит помогао 1997. и 2006. године, и треба му веровати. Узгред, Митрополија је пола те тврдње на посебан начин потврдила. [\[1\]](#)

Постоји довољно разлога за подсећање да је својевремено патријарх Герман Ђорић био против избора Амфилохија Радовића за епископа. Али, на Саборима су одлучивали још и неки други гласови! Уосталом, поучан пример за ову тврдњу јесте избор 1961. године Томе Дајковића, после монашења Данила, за митрополита црногорско-приморског на захтев политичког врха Црне Горе. Тај велики архијереј служио је Српској православној цркви и српству до краја живота. [\[2\]](#) Када је 1990. Сабор Српске православне цркве уместо остарелог митрополита поверио администрирање Црногорско-приморском митрополијом једном Далматинцу, политички моћници у Титограду су тражили да наследник на трону на Цетињу буде личност родом из Црне Горе. После избора за митрополита црногорско-приморског, Амфилохије Радовић је изјавио да је Црногорац. Вероватно је под тим подразумевао географски појам!?

Митрополит Амфилохије је после одласка патријарха Германа на Војно-медицинску академију на лечење 1989. године у неким круговима словио као озбиљан кандидат за новог првосвештеника Српске православне цркве. Сабор је, међутим, одлучио другачије.

Познато је да је Српска православна црква од обнављања Патријаршије 1920. године доживела два ударца од југословенске државе. Били су то Македонска православна црква и раскол у Америци.

Требало би много простора за објашњење активности да се превазиђе проблем са Македонцима. Вреди подсетити да је тај проблем постао битан и за готово све остале православне цркве али и за Ватикан. Када је Сабор Српске православне цркве прогласио Охридску архиепископију и поставио Синод, на посредан начин реаговали су Ватикан и цариградски патријарх. Уосталом, то се лако да проверити кроз извештаје српских амбасадора из Рима и Цариграда! Увидом у документа тадашњег Сабора видела

Пише: Вељко Ђурић Мишина
уторак, 24 мај 2011 14:55

би се улога митрополита Амфилохија. Добри познаваоци историје Српске православне цркве и црквеног права знају да је то нека врста негативног удара.

Када је требало одредити заменика оболелом и онемоћалом патријарху Павлу, морало се поступити по Уставу Српске православне цркве који је налагао да то буде најстарији по посвећењу митрополит, то јест загребачко-љубљански Јован. Митрополит Амфилохије се наметнуо за мјестобљуститеља патријаршког трона. То је учинио у стилу кардинала Ришељеа!

И после смрти патријарха Павла Стојчевића 2009. године, митрополит Амфилохије је словио као будући поглавар. Без обзира на извесне радње уочи изборног Сабора, архијереји су одлучили другачије. Познато је да су на почетку тог Сабора поједини епископи, са основом, тражили да архијереји Охридске архиепископије (узгред, Црква без пастве, свештенства, објеката и новца), не присуствују седницама, али је то одбијено.

После избора епископа нишког Иринеја Гавриловића за новог патријарха Српске православне цркве, митрополит Амфилохије је прогласио Православну цркву у Црној Гори. [3] Остаје потреба да каноничари објасне суштину тог прогласа поготову стога што тако нешто не постоји у Уставу Српске православне цркве. За историчаре Православне цркве то је први корак расколничког чина!

Проглашењем Православне цркве у Црној Гори институционализован је и Епископски савет. Узгред, ни тога нема у црквеном Уставу. Остаје још да прогласе Синод. А идеја о Синоду који није у Патријаршији у Београду није непозната. Уосталом, о томе је 1987. писао *Глас Цркве*, часопис под старатељством двојице ученика Јустина Поповића, професора Богословског факултета.

Сада је Митрополија црногорско-приморска у другој држави, митрополит је остао митрополит, а Мило Ђукановић се огласио уочи почетка Сабора Српске православне цркве са захтевом да се разреше црквени проблеми у Црној Гори. При том је указао на то да је Митрополија црногорско-приморска (читај: митрополит Амфилохије!) у „важним политичким тренуцима била конструктивна по политичку стабилност“ [4] Црне Горе у „њеном правилном демократском усмерењу који су довели до стабилности и независности“.

Нама остаје да утврдимо колико је извесна делатност митрополита у сагласју са Ђукановићевим намерама.

Да је историја учитељица живота, а да Срби нису савладали поједине лекције, може да потврди и паралела са усташком политиком према Српској православној црквом у Независној Држави Хрватској и суптилној политици Мила Ђукановића: само су методе различите. Док је верни народ Српске православне цркве у Ендехазии био изложен физичком затирању, а остатак подвргнут верском тоталитаризму у циљу кроатизације, дотле се у данашњој Црној Гори кроз државну апаратуру и европске моделе, кроз причу о људским правима, растаче српски идентитет традиционално православних верника.

Склоност да се етикета етнофилетизма лепи на светосавску институцију преузета је из богословског арсенала империјалистичке политике Цариградске патријаршије, па је преко обавештајних и експертских служби дошла до Хелсиншких одбора. И док распоп Миращ Дедејић има право да буде верски лидер, па чак и са прерогативом великог православца, са друге стране, таква могућност се негира архиепископу Јовану охридском који је, ипак, у општењу са свим канонским црквама и налази се у пуноћи православља!

Забрињавајуће је да се митрополит Амфилохије и поред све учесталијих протестних нота верних у Црној Гори није јасно одредио чији је верски поглавар: суптилно промовисане Цетињске архиепископије или Митрополије црногорско-приморске Српске православне цркве? Прва солуција одговара умереним црногорским сецесионистима, али и иницира злураде осмехе на лицима окорелих Дукљана који виде митрополита Амфилохија на њиховим идеолошким позицијама након деценија заблуда и боравка у великосрпској јереси. Друга није подржана од званичне Србије у оноликој мери колико је то потребно, [\[5\]](#) управо ради оних који се сматрају Србима у деловима Црне Горе!

Да ће збивања тек добити свој расплет указују и речи владике будимљанско-никшићког Јоаникија у манастиру Пива, завичају предака садашњег председника Србије, говора који је био патриотски нотиран, чак и више од говора тог истог председника, „лидера Западног Балкана и регионалне сарадње“.

Можда митрополит Амфилохије од два царства бира извесније, неки облик *modus*

Хоће ли митрополит Амфилохије прихватити понуду Мила Ђукановића

Пише: Вељко Ђурић Мишина
уторак, 24 мај 2011 14:55

vivendi са режимом Мила Ђукановића који никако не иде на руку бићу српског народа, најмање у локалној варијанти опсега авнојевске Црне Горе. У том контексту могло би се посматрати и кажњавање јеромонаха др Никодима Богосављевића због изјаве да је модерна црногорска нација ђаволов изум, која има богословску и социолошку суштину.

На устоличењу патријараха у Београду и Пећкој патријаршији, митрополит црногорско-приморски Амфилохије је предавао белу панкамилавку другоме. Тако је неиспуњени сан о првом свештенику у Српској православној цркви дочекао у суровој реалности испуњеној политичким потребама режима Мила Ђукановића да учврсти новокреирану црногорску нацију кроз егзорцизам светосавља и српства из Митрополије црногорско-приморске, тј. из Православне цркве у Црној Гори, и стварање једне екуменистичке монтенегринске цркве.

Мило Ђукановић тражи од митрополита Амфилохија уступак који, многи прогнозирају, овај неће смети да одбије. Тако би митрополит, познат у круговима својих приврженика као „ћед и господар“, добио место првог јерарха, односно православног архиепископа у комунистичким границама Црне Горе, али тада неће моћи да брани интересе оних који се изјашњавају као Срби и имају духовну потребу да буду повезани што чвршће са троном Светог Саве.

Да ће тако бити наговештавају администрација, консиљереји и лакеји Митрополије црногорско-приморске у својим разводњеним изјавама уместо да стану у одбрану права потомака који су своје кости и биће уградили у Српску православну цркву.

Политички промашаји некада харизматичног Морачанина, који је пиштао против Слободана Милошевића зарад неуспешног савезништва са Милом Ђукановићем (ех, да је Слободан Милошевић дозволио да Мило Ђукановић буде његов наследник?), а сада прећуткивањем српског имена започиње са црногорштином, остављају отвореним питање момента када ће своју сујету остварити црквеним сепаратизмом.

У сваком случају, ако постигне договор са Милом Ђукановићем, Амфилохије Радовић ће бити недостојан трона на коме су седели, између осталих, Свети Петар Цетињски и Данило Дајковић.

Хоће ли митрополит Амфилохије прихватити понуду Мила Ђукановића

Пише: Вељко Ђурић Мишина
уторак, 24 мај 2011 14:55

[1] Видети саопштење Митрополије црногорско-приморске на сајту Српске православне цркве, од 17. маја 2011.

[2] Видети мој текст о митрополитовој бризи за капелу на Ловћену на овом сајту.

[3]
http://www.spc.rs/sr/saopstenje_za_javnost_episkopskog_savjeta_pravoslavne_crkve_u_crnoj_gori

[4] Видети саопштење од 17. маја 2011, Митрополије црногорско-приморске на сајту Српске православне цркве.

[5] Видети саопштење министра Срђана Срећковића.